

KRATKE VIJESTI

BROJ IZDANIH GRAĐEVINSKIH DOZVOLA U TRAVNJU VEĆI ZA 12,8 % NA GODIŠNJOJ RAZINI

Državni zavod za statistiku objavio je podatak da je u travnju 2024. izdano 1096 građevinskih dozvola, što je za 12,8 % više u odnosu na travanj 2023. Na mjesečnoj razini broj izdanih građevinskih dozvola manji je za 1,08 %. Prema vrstama građevina, 82,9 % dozvola izdano je za zgrade, a 17,1 % za ostale građevine, dok je prema vrstama radova, 76,5 % dozvola izdano za novogradnju, a 23,5 % za rekonstrukcije. Izdano je ukupno 909 građevinskih dozvola za zgrade. Za novogradnju izdano je 725 dozvola, od toga 638 dozvola za nove stambene zgrade. Za stambene zgrade s jednim stanom izdane su 422 dozvole, za stambene zgrade s tri i više stanova 148, a za stambene zgrade s dva stana 68 dozvola. Prema broju izdanih građevinskih dozvola, u travnju 2024. planirana je gradnja 1738 stanova, čija je prosječna površina 95,5 kvadratnih metara. To je 148 stanova više (+9,3 %) nego u travnju prošle godine.

Za nove nestambene zgrade izdano je 87 dozvola. Za industrijske zgrade i skladišta izdano je 29 dozvola, a po devet dozvola izdano je za zgrade za promet i komunikacije te za potrebe trgovine na veliko i malo, po osam za hotele i slične zgrade te za zgrade za kulturno-umjetničku djelatnost i zabavu, obrazovanje, bolnice i ostale zgrade za zdravstvenu zaštitu. U travnju su za uredske zgrade izdane četiri građevinske dozvole, a za nestambene zgrade za ostale namjene izdano je 20 dozvola.

Ukupna predviđena vrijednost radova na temelju građevinskih dozvola izdanih u travnju 2024. iznosi 547,46 milijuna eura, što je za 36,84 % više u odnosu na travanj 2023. te za 11,19 % manje u odnosu na ožujak ove godine.

U razdoblju od siječnja do travnja 2024. ukupno je izdano 4059 građevinskih dozvola, a predviđena vrijednost radova na temelju izdanih dozvola iznosi 2,4 milijarde eura. U usporedbi s odgovarajućim razdobljem prethodne godine, izdane su 73 dozvole manje (-1,77 %), a predviđena vrijednost radova veća je za 2,36 % (predviđena vrijednost radova za građevinske dozvole izdane od siječnja do kraja travnja 2023. iznosila je 2,35 mlrd. eura). Ako se promatraju samo dozvole izdane za zgrade, u prva četiri mjeseca ove godine izdano je 3485 dozvola, uz predviđenu vrijednost radova od 1,82 milijarde eura. Broj dozvola izdanih za zgrade manji je za 2,68 % u usporedbi s istim razdobljem prošle godine, dok je predviđena vrijednost radova veća za 4,41 % (predviđena vrijednost radova za građevinske dozvole izdane za zgrade u prva četiri mjeseca 2023. iznosila je 1,75 milijardi eura). Za ostale građevine od siječnja do kraja travnja 2024. izdane su 574 dozvole, što je za 4,17 % više u usporedbi s istim razdobljem prošle godine. Predviđena vrijednost radova na ostalim građevinama na temelju dozvola izdanih u prva četiri mjeseca 2024. iznosi 581,53 milijuna eura, što je za 3,58 posto manje u odnosu na isto razdoblje prošle godine. ■

EUROPSKA INVESTICIJSKA BANKA PRVI PUT INVESTIRA U INFRASTRUKTURNE PROJEKTE GRADA ZAGREBA

Tomislav Tomašević, gradonačelnik Grada Zagreba, i Teresa Czerwińska, potpredsjednica Europske investicijske banke (EIB), potpisali su 1. srpnja 2024. Ugovor o zajmu s Europskom investicijskom bankom. Tim ugovorom Grad Zagreb dobiva na raspolaganje 206,9 milijuna eura u 2024. i 2025. za sufinanciranje svojih projekata iz područja zelene i energetske tranzicije te digitalizacije. Gradonačelnik Tomislav Tomašević rekao

je da je to prvi put da Europska investicijska banka (EIB) ulaže u projekte Grada Zagreba, što predstavlja priznanje za odgovorno upravljanje gradskim financijama. Suradnja je uspostavljena nakon što je Zagrebu, nakon 13 godina, vraćen investicijski rejting. Grad će zajam koristiti isključivo za kapitalne investicije, primarno za sufinanciranje EU-ovih projekata iz područja zelene i energetske tranzicije te digitalizacije, kako bi Zagreb postao otporniji na klimatske promjene. Zahvalio je EIB-u na ukazanoj povjerenju i partnerstvu u stvaranju boljeg Zagreba za sve sugrađane.

Ugovor je jedinstven po tome što omogućuje fleksibilnost, odnosno izmjenu iznosa za pojedine projekte dok traje razdoblje provedbe, ovisno o dinamici njihova provođenja. Zbog toga, ali i zbog besplatne tehničke pomoći koja ga prati, okvirni zajam EIB-a koriste mnoge europske metropole.

“Zagreb dobiva snažan poticaj za svoj impresivan plan poboljšanja ključne gradske infrastrukture i vrlo smo ponosni na naš doprinos zelenome i održivome poglavlju u povijesti grada. Zajedno s našom savjetodavnom podrškom pomoći ćemo Zagrebu u razvoju i rješavanju složenih pitanja poput pristupačnog stanovanja, klimatske neutralnosti i urbane mobilnosti. Ovaj zajam ističe stalno sazrijevanje odnosa između EIB-a, Grada Zagreba i Hrvatske”, izjavila je potpredsjednica EIB-a Teresa Czerwińska.

Sredstva se planiraju utrošiti na sufinanciranje izgradnje vrtića, škola, pristupačnih stanova, podvožnjaka Medpotoke, novih pješačkih i biciklističkih staza, bazena Špansko, unaprjeđenja javnog prijevoza, uključujući obnovu i proširenje tramvajske mreže i uspinjače, te Kina Europa, revitalizacije nove gradske knjižnice i društveno-kulturnog centra Paromlin, energetske obnove zgrada javne namjene, postavljanja fotonaponskih susta-

KRATKE VIJESTI

va na javnim zgradama, modernizacije javne rasvjete te projekata digitalizacije i pametnog upravljanja javnim zgradama. Ugovor s EIB-om omogućit će bržu apsorpciju sredstava iz EU-ovih fondova tako što će omogućiti Gradu Zagrebu da kroz njega uplati svoj udio sufinanciranja EU-ovih projekata te istodobno poveća atraktivnost Grada u privlačenju investicija i otvaranju novih radnih mjesta. Sredstva će pridonijeti i postizanju cilja da Zagreb, kao jedini hrvatski grad među stotinju europskih gradova, postane klimatski neutralan do 2030. ■

PROJEKT REKONSTRUKCIJE I IZGRADNJE TREĆEG TRAKA ZAGREBAČKE OBILAZNICE

Zagrebačka obilaznica dnevno je najopterećenija prometnica u zemlji. Dio je X. paneuropskog koridora, a u idejnome rješenju navedeni su podaci za 2019., prema kojima je najprometnijom dionicom u prosjeku prolazilo 66.366 vozila na dan, a tijekom ljeta njih 78.373. Idejno rješenje obuhvaća trasu dugu 26 kilometara od Lučkog do Ivanje Reke koja će biti proširena s četiri na šest trakova. Potpuno će se obnoviti kolnička konstrukcija, sustavi vanjske i unutarnje odvodnje, prometna signalizacija, rasvjeta te sustav zaštite od buke. Zbog proširenja autoceste rušit će se neki objekti uz autocestu, a analiza Inženjerskog prometnog zavoda (IPZ) pokazala je da prometna infrastruktura projektirana i građena prije više od 40 godina ne zadovoljavaju današnje standarde i opterećenje (količinu prometa, otpornost na potrese i visoke temperature).

Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije nakon javne rasprave u postupku ocjene projekta odlučilo je da za projekt rekonstrukcije i izgradnje trećeg traka zagrebačke obilaznice nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja

na okoliš ni glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu. *Hrvatske autoceste* kao nositelj projekta nastavljaju raditi na projektnoj dokumentaciji kako bi ishodile lokacijske dozvole. Procjena je da je za provedbu projekta potrebno najmanje 335 milijuna eura. Za sada nije planirano da projekt bude sufinanciran iz fondova Europske unije. Naime, dostupnost sredstava iz EU-ovih fondova za izgradnju cesta sve je manja, jer EU više potiče ulaganja u infrastrukturu drugih vrsta prometa, ponajprije onu željezničku. Na elaborat zaštite okoliša nisu zaprimljene primjedbe javnosti, a iz dokumenta koji daje pregled svih planiranih aktivnosti i njihova utjecaja na okoliš utvrđeno je da planirani zahtav, uz primjenu mjera zaštite okoliša i programa praćenja stanja okoliša, neće imati znatan negativan utjecaj na okoliš. ■

ZA DOVRŠETAK OBNOVE ZGRADA JAVNE NAMJENE OŠTEĆENIH U POTRESU OSIGURANO 594 MILIJUNA EURA

Na sjednici Vlade Republike Hrvatske održanoj 4. srpnja 2024. prihvaćen je prijedlog Odluke o sufinanciranju vlastitog učesća Korisnika bespovratnih financijskih sredstava projekata konstrukcijske i cjelovite obnove započete u okviru Fonda solidarnosti Europske unije. Sredstva u iznosu od 594 milijuna eura osigurana su u Državnome proračunu.

Branko Bačić, ministar prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, rekao je kako su nakon zagrebačkog i petrinjskog potresa iz Fonda solidarnosti osigurana sredstva u iznosu od 1,003 milijarde eura. Od tog iznosa 684 milijuna eura odnosi se na zagrebački potres, a 319 milijuna eura na onaj petrinjski. Ukupna vrijednost radova koji su ugovoreni kroz Fond solidarnosti EU-a, a radi se o 1309 projekata, iznosi 3,6 milijardi

eura, od čega su 1,003 milijarde iz Fonda solidarnosti, 1,4 milijarde eura iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti, a 1,5 milijardi eura je iz Državnog proračuna i ostalih izvora. Od 1309 projekata završeno je njih 999, dok je 267 projekata u realizaciji, a 43 su u fazi nabave. Od 267 projekata koji su u fazi u izvođenja 217 projekata je predmet navedene odluke i njihova je vrijednost 2,5 milijardi eura.

Tijela odgovorna za provedbu tih 217 projekata jesu Ministarstvo kulture i medija, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih te Ministarstvo zdravstva. "Oni će svojim krajnjim korisnicima doznati, temeljem ove Odluke, 594 milijuna eura u ovoj godini i u iduće dvije godine. Ministarstvo znanosti i mladih imat će na raspolaganju 186 milijuna, Ministarstvo zdravstva 203 i Ministarstvo kulture i medija 205 milijuna eura. Tim ćemo sredstvima u potpunosti završiti konstrukcijsku i cjelovitu obnovu ovih 217 projekata. Važno je spomenuti da se ovi projekti i sredstva koja ćemo osigurati ovom Odlukom odnose na radove koji su prihvatljivi sa spektra Uredbe o Fondu solidarnosti, da su bili definirani u javnome pozivu, ali su naknadni, da su troškovi opravdani i da su realizirani. Dakle, to su isključivo radovi koji se mogu podvući pod Odluku koju je donijela Vlada kada smo utvrđivali potrebu objave javnih poziva za obnovu", pojasnio je ministar Bačić.

Sredstva za sufinanciranje vlastitog učesća korisnika osiguravaju se u Državnome proračunu za 2024. te u projekcijama za 2025. i 2026. na pozicijama tijela odgovornih za provedbu financijskog doprinosa. Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine preuzet će ulogu koordinatora projekata te izraditi uputu o provedbi te odluke za osiguranje jednakog postupanja.

Sredstva osigurana iz Fonda solidarnosti u cijelosti su iskorištena, a utrošena su za obnovu 163 škole i vrtića, 26

KRATKE VIJESTI

fakulteta, 17 bolnica i 45 drugih zdravstvenih ustanova, više od 293 zgrade kulture i kulturne baštine, 600 km prometnica, 77 mostova, šest kilometara tramvajske pruge, 28 kilometara nasipa i obaloutvrda i 100 kilometara mreže vodoopskrbe i odvodnje, a sanirano je i 217 klizišta te 108 urušenih vrtača. U sklopu FSEU-a ukupno je verificirano 1,55 milijardi eura prihvatljivog troška, odnosno 155 % ukupno dodijeljene alokacije. Premda je FSEU izvorno namijenjen za financiranje vraćanja u stanje prije potresa, Republika Hrvatska odlučila se za konstrukcijsku i cjelovitu obnovu kako bi udovoljila suvremenim zahtjevima te naraštajima koji dolaze ostavila sigurnije, energetske učinkovite i otporne zgrade po načelu "obnoviti bolje" (engl. *build back better*). Financiranje cjelovite obnove osigurano je tzv. blendingom, tj. stapanjem sufinanciranja iz FSEU-a, Mehanizma za oporavak i otpornost te Državnog proračuna i drugih izvora. ■

POTPISAN UGOVOR ZA PROJEKT REKONSTRUKCIJE I DOGRADNJE LUKE U NOVOM VINODOLSKOM

U Novom Vinodolskom 24. lipnja 2024. potpisan je ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt rekonstrukcije i dogradnje primarnog lukobrana u luci Novi Vinodolski, uz parterno uređenje obale Podbaran. Projekt je vrijedan gotovo 17 milijuna eura, a provodit će ga Županijska lučka uprava Novi Vinodolski u partnerstvu s Gradom Novim Vinodolskim. Taj prvi ugovor, kojim započinje dodjela sredstava za lučku infrastrukturu iz nove financijske omotnice za razdoblje 2021. – 2027., potpisali su potpredsjednik Vlade i ministar mora, prometa i infrastrukture Oleg Butković, ravnatelj Županijske lučke uprave Velimir Antić i ravnatelj Središnje agencije za financiranje i ugovara-

nje programa i projekata Europske unije (SAFU) Dragan Jelić.

Tim ugovorom Županijskoj lučkoj upravi Novi Vinodolski dodijeljeno je više od 15,5 milijuna eura bespovratnih sredstava iz EU-ovih fondova i Državnog proračuna, dok će preostali iznos od 1,3 milijuna eura, do pune vrijednosti projekta, financirati Grad Novi Vinodolski i Županijska lučka uprava. Nakon potpisivanja ugovora Županijska lučka uprava raspisat će javni natječaj za odabir izvođača radova, a ako sve bude u redu, početak radova može se očekivati do kraja 2024. Projektom rekonstrukcije i dogradnje luke u Novome Vinodolskom doprinijet će se gospodarskome razvoju grada Novog Vinodolskog, a u sklopu projekta dogradit će se primarni lukobran u luci, uz parterno uređenje obale Podbaran u središtu grada, kako bi se osigurala zaštita akvatorija, omogućila sigurnost veza i širega obalnog područja, ali i povećao broj komunalnih vezova. ■

PREGLED REZULTATA PROJEKTA CRO SKILLS RELOAD

Utjecaj na klimu, okoliš i ljudsko zdravlje uvelike ovisi o raznim ljudskim aktivnostima, pri čemu su građevinski sektor i građevinska industrija znatan izvor zbrinutosti. U Hrvatskoj su energetske neučinkovite zgrade odgovorne za 47,2 % ukupne potrošnje energije i 36 % emisija ugljikova dioksida. Budući da u Hrvatskoj 41 % ukupnog broja zgrada pripada u kategoriju zgrada s najlošijom energetske učinkovitosti temeljenoj na potrošnji energije za grijanje, neophodno je hitno povećati razinu energetske obnove ukupnog stambenog fonda RH, a ključ ostvarenja jest povećanje broja kvalificiranih radnika.

Pet nacionalnih partnerskih organizacija, Građevinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatski savjet za zelenu gradnju,

Hrvatska obrtnička komora, REA Sjever i Zajednica graditeljskih škola Republike Hrvatske sa širokim spektrom relevantnog iskustva, kroz projekt je zajednički pristupilo izazovu da se istakne potreba jačanja kompetencija stručnjaka u građevinske sektoru, u cilju povećanja stope energetske obnove zgrada i ostvarenja ciljeva za 2030. Tijekom projekta ponovno je uspostavljena Nacionalna kvalifikacijska platforma te su ažurirane Nacionalne smjernice, prvotno donesene kao rezultati prethodnih projekata *CRO skills*. Platforma je okupila relevantne dionike iz industrije, obrazovnih ustanova i javnih tijela te medije i investitore koji su pridonijeli analizi trenutačnog stanja u građevinske sektoru u Hrvatskoj te završnome definiranju i prihvaćanju mjera donesenih u Nacionalnim smjernicama.

Kao rezultat provedbe projektnih aktivnosti dostupna je finalna brošura projekta *CRO skills RELOAD* koja nudi pregled glavnih rezultata projekta, ističe projektne aktivnosti te glavne aspekte implementacije koji su doveli do konačnog cilja – postavljanja temelja za kvalitetno obrazovanje i edukaciju građevinskih radnika na nacionalnoj razini za doprinos ciljevima energetske učinkovitosti.

U skladu s promjenama i izazovima koje pred sve dionike i stručnjake građevinskog sektora donose nove regulative, ciljevi za održivu budućnost, ali i sam razvoj sektora, projekt *CRO skills RELOAD* pruža mogućnosti za rješenja djelujući na glavne karike u procesu – građevinske radnike obuhvaćene kroz srednjoškolsko, visokoškolsko i cjeloživotno obrazovanje. Širenjem znanja prikupljenog kroz projekt te sadašnjim i budućim inicijativama koje nadograđuju stečena iskustva nastavlja se promovirati važnost jačanja kompetencija za unaprjeđenje energetske obnove i stremi k ispunjavanju ciljeva za 2030. Brošura *CRO skills RELOAD* dostupna je na: www.gbccroatia.org ■

KRATKE VIJESTI

ODRŽANA EDUKATIVNA RADIONICA DGNB SYSTEM – EUROPSKI ZNAK ZA ODRŽIVO GRAĐENJE

Hrvatski savjet za zelenu gradnju u suradnji s Hrvatskom komorom arhitekta organizirao je edukativnu radionicu "DGNB System – Europski znak za održivo građenje", koja je održana 4. srpnja 2024. u prostorima Hrvatske komore arhitekata. Radionica je okupila približno 50 sudionika. DGNB sustav certificiranja jest njemački alat za planiranje i optimiranje projekata holističkim pristupom koji ne razmatra samo ekološki aspekt zgrade, četvrti ili interijera, već jednako uzima u obzir društveni i ekonomski aspekt. Najnapredniji je sustav na globalnoj razini zbog sveobuhvatnog pristupa te jedini certifikat koji jednaku važnost pridaje ekonomskome i ekološkome aspektu održivih zgrada. Jedini je u skladu s EU-ovim regulativama i normama te ne zahtijeva usklađivanje dokumentacije za europsko tržište.

Hrvatski savjet za zelenu gradnju poziva sve zainteresirane da se prijave na digitalnu edukaciju *DGNB Consultant*, koja će se održavati od 23 do 27. rujna 2024. od 10.00 do 14.00 sati na platformi ZOOM na engleskome jeziku. Program se vrednuje u sklopu Programa stalnog stručnog usavršavanja s dvanaest (12) sati. Edukacija je namijenjena projektantima, inženjerima raznih tehničkih struka, investitorima, proizvođačima građevnog materijala, developerima, vlasnicima nekretnina, bankarima i predstavnicima javnog i akademskog sektora. ■

ODRŽANO NACIONALNO DOGAĐANJE PROJEKTA NEBULA

U sklopu konferencije Održivo financiranje i provedba projekata energetske učinkovitosti, održane u Zagrebu tijekom

svibnja 2024., program je uokvirilo predstavljanje projekta Nebula u kontekstu inovativnih rješenja i dostupnosti financiranja. U uvodu u konferenciju prikazani su glavni razlozi na kojima počiva ideja projekta. S obzirom na to da izgrađeni okoliš doprinosi s 39 % globalnih emisija ugljikova dioksida, to on predstavlja izravnu opasnost za budućnost građevinskog sektora te ujedno rezultira sporom prilagodbom i usvajanjem novih praksi te zaostajanjem u ulaganjima u istraživanje i razvoj, daleko iza drugih industrija. Ipak, pred klimatskom krizom ne možemo čekati da se inovacije prirodno pokreću, već tranziciju treba ubrzati, a upravo to zagovara se i potiče kroz projekt Nebula. Riječ je o projektu koji oblikovanjem inovacijskih klastera *Built4People* na ključnim europskim tržištima stvara temelj za ubranu implementaciju inovativnih rješenja koja podržavaju ideje inicijative Novog europskog Bauhausa. Projekt iscrpnim aktivnostima na europskoj razini nastoji povezati inovatore, stvoriti okruženje koje potiče bolju transformaciju građevinskog sektora, poticati razmjenu ideja i podržavati rast novih klastera. Nebula stvara svojevrsnu poveznicu između partnerstva *Built4People* i Novog europskog Bauhausa kroz diseminaciju i usvajanje NEB principa te olakšavanje pristupa financiranju i prilikama za umrežavanje inovatorima, ciljajući lokalne inovacijske ekosustave povezane s izgrađenim okolišem. U sklopu programa koji je obuhvatio rasprave na okruglim stolovima predstavljeni su glavni ciljevi projekta: razmjena iskustava o NEB-u, podrška inovacijama klastera i bolji pristup financiranju. U kontekstu konferencije težište je stavljeno na ciljeve usmjerene prema pristupu financiranju kako bi se potaknulo nove inovatore i predstavilo dostupne mogućnosti u pogledu pronalazanja sredstava. Predstavljen je alat za financiranje koji pruža podršku za različite

te izvore financiranja iz javnih i privatnih izvora, a koji je trenutno u fazi razvoja te će biti gotov do kraja provedbe projekta, olakšavajući pristup informacijama budućim inovatorima. ■

POLOŽEN KAMEN TEMELJAC ZA IZGRADNJU JOŠ JEDNE VIŠESTAMBENE ZGRADE U SISKU

Dana 4. srpnja 2024. u Ulici Marina Držića u Sisku, u prisutnosti državnog tajnika Domagoja Orlića i direktora APN-a Dragana Hristova, položen je kamen temeljac za izgradnju još jedne višestambene zgrade koja će biti izgrađena u sklopu Programa Vlade, a na temelju Zakona o obnovi zgrada oštećenih potresom. Građevina s uređenjem okoliša i infrastrukture na parceli sastojat će se od 19 stanova i zajedničkih prostora organiziranih u četiri nadzemne etaže, katnosti (P + 3), NKP stanova od 35 do 90 m² i sobnosti od jednosobnih do četverosobnih. Prema sobnosti, riječ je o dvama jednosobnim stanovima, trima jednoipolsobnim stanovima, pet dvosobnih stanova, šest dvoipolsobnih stanova, dvama trosobnim stanovima i jednome četverosobnom stanu. Izvođač radova, ugovorene vrijednosti gradnje 2.178.590,88 eura i s rokom izgradnje od 365 dana, jest tvrtka *Eurokamen d.o.o.* iz Osijeka. Ugovor o stručnome nadzoru i konzaltingu sklopljen s tvrtkom *Tomting 2010 d.o.o.* iz Zagreba. Ukupna planirana vrijednost izgradnje zgrade s uređenjem okoliša i infrastrukture iznosi 2,2 milijuna eura. Podsjetimo, Vlada RH je 22. veljače 2024. donijela Program stambenog zbrinjavanja na području Sisačko-moslavačke županije gradnjom 36 višestambenih zgrada sa 666 stanova, planirane vrijednosti investicije od oko stotinu milijuna eura iz Državnog proračuna. Od ukupno 36 višestambenih zgrada koje se grade sredstvima iz Državnog proračuna trenu-

KRATKE VIJESTI

tačno se gradi 21 zgrada, i to 13 u Sisku, dvije u Topuskome, jedna u Sunji, jedna u Lekeniku i jedna u Hrvatskoj Kostajnici, dok je u pripremi ili postupcima nabave izvođača još 15 višestambenih zgrada, i to osam u Petrinji te sedam u Sisku. Uz tih 36 zgrada koje se grade sredstvima iz Državnog proračuna dosad je iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija izgrađeno i useljeno 12 višestambenih zgrada, i to osam u Petrinji i četiri u Glini s ukupno 180 stanova, a trenutčno je u izgradnji osam višestambenih zgrada, i to tri u Glini, po dvije u Topuskome i Gvozdu te jedna u Dvoru. Na području grada Siska planirana je gradnja ukupno 20 višestambenih zgrada. Grad Sisak tako će povećati stambeni fond za ukupno 410 stambenih jedinica (20 zgrada na temelju Zakona o obnovi zgrada oštećenih potresom s 380 stanova i dvije tzv. POS-ove zgrade s 30 stanova). Gradnjom ukupno 56 višestambenih zgrada na području Sisačko-moslavačke županije izgradit će se čak 974 nova stana koji će ponajprije poslužiti za privremeni smještaj stradalnika u potresu, a po obnovi njihovih domova oni će iseliti te će se stanovi koristiti za smještaj deficitarnih kadrova i obitelji u potrebi. ■

SLUŽBENO OTVOREN KEIGHT HOTEL OPATIJA

Keight Hotel Opatija, Curio Collection by Hilton otvoren je za javnost 20. lipnja 2024. *Keight* je prvi hrvatski hotel koji će poslovati pod brendom *Curio Collection*, ujedno prvi hotel pod Hiltonovim brendom koji je projektirao *3LHD*. Investitor je tvrtka *Katarina Line*, hrvatska kompanija za brodska krstarenja, poznata po svojim visokim standardima i prednosti kvaliteti. Inspiriran je plovidbom, morem i putovanjima. Fasada je strukturirana u pravilnome rasteru, sastavljenom od ostakljenih polja odvojenih horizontalnim (među-

etažnim) i vertikalnim konstrukcijskim elementima pročelja. Diskretni tonovi i teksture objekt su uklopili u okruženje i ambijent opatijskih povijesnih građevina, ujedno pridonoseći kvalitetnijoj slici urbanog prostora.

Prizemna etaža s restoranom i barom središnja je točka hotela, sastajalište za goste i sve stanovnike Opatije. Atmosferom inspiriranom starim pomorskim *kužinama* potiče na zajednički objed i druženje. U hotelskoj će se kavani, po uzoru na opatijske i bečke, uživati u tradicionalnim slasticama. Smještajne jedinice suvremena su inačica brodskih kabina prve klase. Sadržaji za *wellness* s 25-metarskim unutarnjim bazenom nalaze se u podrumu hotela, gdje je smješten i višenamjenski prostor za sastanke s konferencijskom dvoranom. Projektiranje hotela trajalo je tri godine, od 2018. do 2021., dok je sama gradnja započela 2021., a završena je 2024. Hotel se prostire na parceli površine 1657 m², dok ukupna površina građevine iznosi impresivna 5193 m². Svojim volumenom od 20.855 m³ i tlocrtom od 765 m² *Keight Hotel Opatija* pruža prostran i luksuzan ambijent za sve goste. Hotel se nalazi na nadmorskoj visini od 5,2 metra. ■

U DUBROVNIKU SE GRADI GRADSKA KNJIŽNICA

Taj projekt vrijedan više od 1,5 milijuna eura transformirat će dio postojećega industrijskoga kompleksa u gradsko-me vlasništvo u omiljeno mjesto brojnih zaljubljenika u literaturu. Izgradnja nove gradske knjižnice trebala bi biti završena do kraja 2024. Riječ je o 700 kvadratnih metara prostora kao i pripadajućemu okolišu u kompleksu TUP-a. Nositelj tog projekta su Dubrovačke knjižnice, a u preuređene prostore preselit će gruški ogranak Dubrovačkih knjižnica, dok će u suterenu bit depo Znanstvene knjižnice

za građu koji je trenutčno smješten u ljetnikovcu Skočibuha.

Riječ je o znatnoj investiciji koja je u cijelosti financirana sredstvima iz gradskog proračuna grada Dubrovnika i u skladu s misijom rekonstrukcije bivšega industrijskoga kompleksa u Gružu u novi kulturni i kreativni te društveni centar.

Uz različite aspekte knjižničarske djelatnosti u novome objektu planirano je i održavanje predavanja, tribina, različitih kulturnih programa, ali i onih iz područja znanosti, tehnologije, ekologije i drugih. Ravnateljica Dubrovačkih knjižnica Lucija Bjelokosić rekla je kako Ogranak Gruž trenutčno radi u jednoj smjeni, što se planira promijeniti otvaranjem nove knjižnice u TUP-u. Dodala je kako će knjižnica biti opremljena i računalom za slijepe i slabovidne osobe, a, među ostalim, raspolagat će čitaonicom, dječjim odjelom, prostorima za individualni i grupni rad te već spomenutim depoom Znanstvene knjižnice.

Radove izvode tvrtke *MEDIUS d.o.o.* i *Posta d.o.o.* Rok završetka je šest mjeseci od dana uvođenja u posao, nakon čega će uslijediti uređenje i opremanje prostora. Ugovor za izvođenje građevinskih radova vrijedan je 1.584.055,25 milijuna eura s PDV-om. ■

DVADESET GODINA MEĐUNARODNOG DANA DUNAVA

Međunarodni dan Dunava obilježava se svake godine 29. lipnja, a 14 zemalja regije dunavskog sliva zajedno slavi suživot ljudi i okoliša jednog od najvećih europskih riječnih sustava i obilježavaju ga kao Međunarodni dan Dunava.

Međunarodna komisija za zaštitu rijeke Dunav (engl. *International Commission for the Protection of the Danube River* – ICPDR) inicirala je obilježavanje Dana Dunava na desetu obljetnicu potpisivanja Konvencije o suradnji na zaštiti i

KRATKE VIJESTI

održivom upravljanju rijekom Dunav na ministarskome sastanku održanom 29. lipnja 2004. u Beču. Od tada se 29. lipnja u dunavskome slivu obilježava kao Dan Dunava.

Ove godine uz 20. obljetnicu Međunarodnog dana Dunava obilježava se i 30. obljetnica potpisivanja Konvencije o suradnji na zaštiti i održivoj uporabi. Republika Hrvatska jedna od prvih država koja je izrazila podršku ideji zaštite rijeke Dunava potpisavši Konvenciju o suradnji na zaštiti i održivoj uporabi rijeke zajedno s devet drugih zemalja (Austrija, Bugarska, Češka, Njemačka, Mađarska, Moldavija, Rumunjska, Slovačka, Ukrajina) i Europskom zajednicom. Konvencija je stupila na snagu 1998., od kada u cilju zaštite njezinih ciljeva djeluje Međunarodna komisija za zaštitu rijeke Dunav, koja je na desetoj obljetnici potpisivanja Konvencije 2004. u Beču inicirala obilježavanje Dana Dunava, a posljednjih se godina provodi i čitav niz aktivnosti u cilju unapređenja upravljanja tim područjima.

Sliv rijeke Dunava drugi je najveći europski riječni sliv, ukupne površine od 801.463 kvadratna kilometra, što ga čini najvećim svjetskim međunarodnim

riječnim slivom jer uključuje teritorije 19 zemalja: Njemačke, Austrije, Češke, Mađarske, Slovenije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Srbije, Bugarske, Rumunjske, Moldavije te Ukrajine, Švicarske, Italije, Poljske, Makedonije i Albanije. Dunav je ujedno dom za više od 81 milijun ljudi različitih kultura, jezika, povijesnih i društvenih pozadina, a ekološki je vrlo važan zbog zaštićenih područja bogate biološke raznolikosti.

Dunav je rijeka duga 2860 kilometara, što je čini najvećom rijekom zapadne Europe i drugom najdužom nakon rijeke Volge, i protječe kroz četiri glavna grada čiji nazivi počinju na slovo "B": Beč, Bratislavu, Budimpeštu i Beograd. Kroz Hrvatsku prolazi tek 138 kilometara, od kojih je većina prirodna granica. Izvire u planinskome području Schwarzwalda u Njemačkoj i osim što je najveća rijeka u Europskoj uniji, Dunav je jedina rijeka u Europi koja teče od zapada prema istoku, do ušća u Crno more. Osim toga, dio Dunava ne nastavlja svoj put kroz Europu, već kod njemačkoga grada Tuttlingena ponire u zemlju. Preko Bavarskoga kanala Dunav povezuje Atlantski ocean s Crnim morem, a zahvaljujući njegovoj

širini, njime mogu ploviti i veliki brodovi. Dunav protječe kroz deset europskih država ili je pak njihova granična rijeka (Njemačka, Austrija, Slovačka, Mađarska, Hrvatska, Srbija, Rumunjska, Bugarska, Moldavija i Ukrajina) i jedan je od najvažnijih plovnih puteva u Europi te je zbog toga ta rijeka strateški važna za sve te zemlje. Dunav je vrlo prometna rijeka koja osim gospodarskog značenja ima i veliku sociološku, kulturološku i ekonomsku važnost.

Nikad nije postojala veća potreba za zaštitom i obnavljanjem slatkovodnih resursa u Europi. Voda je važna za higijenu, javno zdravlje i sigurnost. Dunav održava bezbrojna staništa ljudi i prirodnih voda, pružajući zaštitu od poplava, pitku vodu i rekreaciju. Nije ni čudo što ga mnogi smatraju životnom linijom Europe. Dunavu je potrebna aktivna podrška. Procjenjuje se da je 80 posto poplavnih područja i močvara uz rijeku nestalo u posljednjih 150 godina, što je rezultiralo pogoršanjem kvalitete vode. Takva šteta znači da ta područja više nisu u stanju podržati biološku raznolikost niti okolnim selima pružiti zaštitu od poplavnih voda.